

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БОРДЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

КАРАР

«25» сентябрь 2020 ел

№ 11

Борды авыл жирлеге Башкарма комитеты
Житәкчесе һәм Башкарма комитеты
вазыйфай затлары тарафыннан
гражданның мөрәжәгәтләрен карау
буенча эш тәртибен раслау турында

«Россия Федерациясе гражданның мөрәжәгәтләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон), «Татарстан Республикасында гражданның мөрәжәгәтләре турында» 2003 елның 12 маендагы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Борды авыл жирлеге уставы нигезендә

КАРАР БИРӘ:

1. Борды авыл жирлеге вазыйфай затлары тарафыннан гражданның мөрәжәгәтләрен карау һәм шәхси кабул итү тәртибен расларга (алга таба – тәртип).
2. Борды авыл жирлегенең жирле үзидәрә органнарына гражданның мөрәжәгәтләрен карау буенча әлеге тәртибКә таянып эш итәргә тәкъдим итәргә.
3. Гражданның мөрәжәгәте буенча эш оештыруны, аларны үз вакытында карауны һәм үтәлешен контрольдә тоту тотуны Борды авыл жирлеге Башкарма комитеты Житәкчесенә (башлыгына) йөкләргә.
4. Җаваплы затларны билгеләргә:
 - гражданның мөрәжәгәтләрен, шул исәптән шәхси кабул итү вакытында кәргән, авыл жирлеге жирле үзидәрә органнарына почта элемтәсе, электрон документ әйләнеше системасы, муниципаль районның интернет-кабул итү бүлмәсе аша язмача килгән гражданның мөрәжәгәтләрен үз вакытында теркәү, гражданның язма мөрәжәгәтләрен үз вакытында карау һәм аларның үтәлешен контрольдә тоту буенча вазыйфай бурычлары нигезендә Борды авыл жирлеге Башкарма комитеты Житәкчесе урынбасары Фасхеева Фәйрузә Эхнәф кызын.
5. Борды авыл жире үзидәрә органнарына гражданның мөрәжәгәтләрен үз вакытында теркәү, шулай ук мөрәжәгәтләрнең үз вакытында каралуын һәм үтәлешен контрольдә тоту өчен өчен җаваплы затларны билгеләргә.
6. Әлеге карарны районның рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында урнаштырырга.
7. Әлеге карар үтәлешен контрольдә тотуны үз җаваплылыгында калдырам.

Борды авыл жирлеге
Башкарма комитеты Житәкчесе

Р.Н. Абдульманова

Борды авыл жирлеге вазыйфай затлары тарафыннан гражданның мөрәжәгатъләрен карау һәм шәхси кабул итү тәртибе

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Борды авыл жирлеге вазыйфай затлары тарафыннан гражданның мөрәжәгатъләрен карауның һәм шәхси кабул итүнең әлеге тәртибе (алга таба – тәртип) «Россия Федерациясе гражданның мөрәжәгатъләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон), «Татарстан Республикасында гражданның мөрәжәгатъләре турында» 2003 елның 12 маендагы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә эшләнә.

1.2. Әлеге тәртип белән Россия Федерациясе гражданының (алга таба – граждан) Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе белән беркетелгән жирле үзидарә органнарына мөрәжәгат итү хокукын гамәлгә ашыруга бәйлә хокукый мөнәсәбәтләр җайга салына, шулай ук Борды авыл жирлеге жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлары (алга таба – орган һәм вазыйфай затлар) тарафыннан гражданның мөрәжәгатъләрен карау тәртибе билгеләнә.

2. Әлеге нигезләмәдә кулланыла торган төп төшенчәләр

2.1. Граждан мөрәжәгате (алга таба – мөрәжәгат) – жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка язма рәвештә яисә электрон документ формасында жиберелгән тәкъдим, гариза яки шикаять, шулай ук гражданның дәүләт органына, жирле үзидарә органына телдән мөрәжәгате;

2.2. тәкъдим – гражданның законнары һәм башка норматив хокукый актларны, жирле үзидарә органнары эшчәнлеген камилләштерү, иҗтимагый мөнәсәбәтләрне үстерү, дәүләт һәм җәмгыять эшчәнлегенә социаль-икътисадый һәм башка өлкәләрен яхшырту буенча рекомендациясе;

2.3. гариза – гражданның аның конституция хокукларын һәм ирекләрен яки башка затларның конституция хокукларын һәм ирекләрен гамәлгә ашыруда ярдәм итү турында үтенече, яисә законнар һәм башка норматив хокукый актлар бозылу, жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлар эшендәге җитешсезлекләр турында хәбәр итү, яисә күрсәтелгән органнарының һәм вазыйфай затларның эшчәнлегенә тәнкыйть;

2.4. шикаять – гражданның бозылган хокукларын, ирекләрен яки законлы мәнфәгатъләрен яисә башка затларның хокукларын, ирекләрен яки законлы мәнфәгатъләрен торгызу яисә яклау турында үтенече;

2.5. вазыйфай зат – хакимият вәкиле функцияләрен даими, вакытлыча яисә махсус вәкаләт буенча башкаручы яисә жирле үзидарә органында оештыру - идарә итү, административ - хужалык функцияләрен башкаручы зат.

2.6. коллектив мөрәжәгать дигәндә ике яки аннан күбрәк гражданның, гражданның, шул исәптән юридик затлар берләшмәләре мөрәжәгәте, шулай ук тавыш бирү яки митингта яисә жылышта катнашучыларның имзаларын жыю юлы белән кабул ителгән мөрәжәгать аңлашыла.

3. Гражданның язма рәвештә язылган мөрәжәгатьләре

3.1. Гражданның язмага мөрәжәгатьләре тәкъдимнәр, гаризалар һәм шикаять рәвешендә керә.

3.2. Гражданның язма рәвештә бәян ителгән мөрәжәгәте мөрәжәгать жибәрелә торган жирле үзидарә органының исемен һәм адресын яисә тиешле вазыйфай затның фамилиясен, исемен, атасының исемен, яисә тиешле затның вазыйфасын, шулай ук тәкъдимнең, гаризаның яки шикаятьнең асылын бәян итүне, үз фамилиясен, исемен, атасының исемен (соңгысын – булган очракта), жавап жибәрелергә тиешле почта адресын, мөрәжәгатьне янадан адреслау турында хәбәрнамәне, шәхси имзаны һәм датаны үз эченә алырга тиеш.

3.3. Органга яисә вазыйфай затка электрон документ рәвешендә керткән мөрәжәгать законнарда һәм әлеге тәртиптә билгеләнгәнчә каралырга тиеш. Мөрәжәгәтьтә граждан үз фамилиясен, исемен, атасының исемен (соңгысын – булган очракта), жавап жибәрелергә тиешле электрон почта адресын, мөрәжәгатьне янадан адреслау турында хәбәрнамәне мәжбүри рәвештә күрсәтә. Граждан мондый мөрәжәгәتكә кирәкле документларны һәм материалларны электрон формада теркәргә хокуклы.

3.4. Гражданның тәкъдимнәр, гаризалар, шикаятьләр белән Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә, туган телдә яки Россия Федерациясе халыкларының теләсә кайсы башка телендә мөрәжәгать итәргә хокуклы. Гражданның тәкъдимнәренә, гаризаларына, шикаятьләренә жавап мөрәжәгать телендә бирелә. Мөрәжәгать телендә жавап бирү мөмкин булмаган очракта, Татарстан Республикасы дәүләт телләре кулланыла.

3.5. Аларны хәл итү орган компетенциясенә керми торган мәсьәләләргә үз эченә алган язма мөрәжәгатьләр, аларны теркәгәннән соң жиде көн эчендә мөрәжәгәтьтә куелган мәсьәләләргә хәл итү компетенциясенә керә торган тиешле органга яисә тиешле вазыйфай затка, мөрәжәгать жибәргән гражданга мөрәжәгатьне янадан адреслау турында хәбәр итеп, әлеге тәртипнең 1.5 пунктында күрсәтелгән очрактан тыш, жибәрелә. Шулай ук вакытта хәбәрнамәнең текстында Федераль законның тиешле статьясына сылтама булырга тиеш.

3.6. Язма мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләргә хәл итү берничә орган яисә вазыйфай зат компетенциясенә керсә, мөрәжәгатьнең күчәрмәсе теркәлгәннән соң жиде көн эчендә тиешле органнарга яисә тиешле вазыйфай затларга жибәрелә.

3.7. Карарына яисә гамәл кылуына (гамәл кылмавына) дөгъва белдерелгән органга яисә вазыйфай затка шикаятьне карауга жибәрү тыела.

3.8. Әлеге тыюга бәйлә рәвештә, шикаятьне мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләргә хәл итү компетенциясенә керә торган органга яисә вазыйфай затка

жибәрү мөмкин түгел, шикаять тиешле карарга яисә гамәлгә (гамәл кылмауга) билгеләнгән тәртиптә судка шикаять бирү хокукын аңлатып, гражданга кире кайтарыла.

3.9. Язма мөрәжәгать тексти тәкъдимнең, гаризаның яки шикаятьнең асылын билгеләргә мөмкинлек бирмәгән очракта, мөрәжәгатькә җавап бирелми һәм ул аларның компетенциясе нигезендә органга яисә вазыйфаи затка каралуга жибәрелергә тиеш түгел, бу хакта мөрәжәгатьне теркәгәннән соң җиде көн эчендә мөрәжәгать жибәргән гражданга хәбәр ителә.

3.10. Мөрәжәгать жибәргән гражданның фамилиясе яки җавап жибәрелергә тиешле почта адресы булмаган язма мөрәжәгатькә җавап бирелми. Әгәр күрсәтелгән мөрәжәгатьтә әзерләнә торган, эшләнә торган яисә башкарылган хокукка каршы гамәл, шулай ук аны әзерләүче, башкаручы яки башкарган зат турында мәгълүматлар булса, мөрәжәгать теркәлергә һәм органга компетенциясе нигезендә жибәрелергә тиеш.

3.11. Гражданның органның вазыйфаи затларына шәхсән яисә үз вәкиле аша мөрәжәгать итәргә хокуклы.

3.12. Суд карарына шикаять белдерелә торган мөрәжәгать, теркәлгән көннән җиде көн эчендә, әлегә суд карарына шикаять бирү тәртибен аңлатып, мөрәжәгать жибәргән гражданга кире кайтарыла.

3.13. Әгәр кергән мөрәжәгатьтә әдәпсез яисә мәсхәрәле гыйбарәләр, вазыйфаи затның, шулай ук аның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә янаулар булса, ул анда куелган сорауларның асылы буенча җавапсыз калдырылырга мөмкин. Бу очракта мөрәжәгать жибәргән гражданга мөрәжәгать итү хокукын явыз ният белән куллануга юл куймау турында хәбәр ителә.

3.14. Гражданның язма мөрәжәгәтендә элегрәк жибәрелгән мөрәжәгатьләргә бәйлә рәвештә, аңа асылы буенча берничә тапкыр язма җаваплар бирелгән сорау булган, шул ук вакытта мөрәжәгатьтә яңа дәлилләр яки хәлләр китерелмәгән очракта, күрсәтелгән мөрәжәгать һәм элек жибәрелгән мөрәжәгатьләр бер үк вазыйфаи затка берничә тапкыр юнәлтелгән шартта, вазыйфаи зат чираттагы мөрәжәгатьнең нигезсезлеге һәм әлегә мәсьәлә буенча граждан белән язылышуны туктату турында карар кабул итәргә хокуклы. Бу карар турында мөрәжәгать жибәргән гражданга хәбәр ителә.

3.14.1 Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә органның рәсми сайтында 3.3 пункты нигезендә урнаштырылган сорауны үз эченә алган мөрәжәгать кергән очракта, мөрәжәгатьне теркәгән көннән җиде көн эчендә мөрәжәгатьне жибәргән гражданга Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә мөрәжәгатьтә куелган сорауга җавап урнаштырылган рәсми сайтның электрон адресы хәбәр ителә, шул ук вакытта суд карарына шикаять белдерелгән мөрәжәгать кире кайтарылмый.

3.15. Мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләнең асылы буенча җавап дәүләт яки Федераль закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләрне игълан итмичә бирелергә мөмкин булмаган очракта, мөрәжәгать жибәргән гражданга әлегә мәгълүматларны хәбәр итү мөмкин булмауга бәйлә рәвештә, анда куелган мәсьәләнең асылы буенча җавап бирү мөмкинлеге булмау турында хәбәр ителә.

4. Гражданнарның язмача мөрәжәгатьләрен кабул итү, теркәү һәм исәпкә алу

4.1. Почта жиберүләрендә булырга мөмкин шартлаткыч, агулы һәм башка куркыныч әйберләргә үз вакытында ачыклау һәм йогышсызландыру максатында, аларны тышкы яктан карау үткәрелә. Мондый әйберләр ачыкланган яки аларның булуына шик туган очракта, почта жиберүләре белән алга таба һәр эш кичекмәстән туктатыла һәм куркынычсызлык органының тиешле бүлекчәсе белгече чакырыла. Белгеч чакыртыу белән бер үк вакытта почта жиберүләрен мәжбүри изоляцияләп, куркынычсызлык чаралары да күрелгә тиеш.

Террорчылык актларын һәм башка жинаятьләргә кылу куркынычы булган язма мөрәжәгатьләргә алганда, оператив-эзләү чараларын һәм тикшерү гамәлләрен үткәргәндә файдаланылырга мөмкин булган эзләргә саклау өчен чаралар күрелә.

4.2. Язма мөрәжәгатьләргә кабул иткәндә, аларның адресларының дөрөслеге тикшерелә. Билгеләнеше буенча китерелмәгән хатлар ачылмаган хәлдә кичекмәстән элемтә почта предприятиесенә адресатка жиберү өчен кире кайтарыла.

Конвертларны ачканда, аларда хат һәм конвертка теркәлгән документлар (ертылган документлар беркетелә) тикшерелә, кергән документлар (паспорт, хәрби билет, хезмәт кенәгәсе, пенсия таныклыгы һ.б., шулай ук фотографияләр һәм хатка башка кушымталар) хат текстының алдына скрепка белән беркетелә. Кушымта яки хат текстының юклыгы ачыкланган очракта, конвертка текрәлә торган белешмә төзелә һәм бу хакта гражданга хәбәр ителә.

4.3. Барлык язма мөрәжәгатьләр органга яисә вазыйфаи затка кергән көннән өч көн эчендә теркәлә. Һәр мөрәжәгатькә тәртип буенча теркәү номеры бирелә. Һәр яңа календарь елында яңадан кергән мөрәжәгатьләргә нумерациясе беренче номердан башлана.

4.4. Кәгазьдә кергән язма мөрәжәгатьләр мәжбүри рәвештә сканерлана һәм электрон документ әйләнеше системасына йөкләнә.

4.5. Граждан шикаятендә күрсәтелгән белешмәләр ахыргы карарны чыгару өчен җитәрлек булмаганда, гамәлләргә шикаят белдерелә торган учреждениедән яки заттан тикшерү материаллары, карар кабул итүнең нигезлелеге турында бәяләмә белән соратып алына.

4.6. Әгәр барлык сораулар каралса, алар буенча тиешле чаралар күрелсә һәм гамәлдәге законнарга туры килә торган тулы җаваплар бирелсә, гражданнарның хатлары хәл ителгән дип санала.

4.7. Башкаручы тарафыннан эзерләнгән мөрәжәгатькә җавап проекты орган җитәкчесенә яки компетенцияләргә нигезендә мөрәжәгатьләргә җавапларны имзаларга вәкаләтле затларга кул куюга тапшырыла. Башкаручы (кул куйган затлар белән бер үк вакытта) җавапларның эчтәлеген, ачыклығы һәм төгәллеген, норматив актларга сылтамаһның дөрөслеген өчен җаваплылыкка ия.

4.8. Органның вазыйфаи затлары:

а) мөрәжәгатьне объектив, һәрьяклы һәм үз вакытында карауны тәэмин итәләр, кирәк булган очракта - мөрәжәгать жибергән граждан катнашында;

б) мөрәжәгатьне карау өчен кирәкле документларны һәм материалларны башка дөүләт органнарында, җирле үзидарә органнарында һәм башка вазыйфаи затлардан, шул исәптән электрон формада соратып алалар, судлардан, сорау алу органнарыннан һәм алдан тикшерү органнарыннан тыш;

в) гражданның бозылган хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен торгызуга яки яклауга юнәлдерелгән чаралар күрәләр;

г) мөрәжәгатътә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча, әлеге тәртипнең 1.5, 1.6, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11 пунктларында күрсәтелгән очрақлардан тыш, язма җаваплар бирәләр;

д) гражданга аның мөрәжәгатен башка дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә башка вазыйфай затка аларның компетенциясе нигезендә карау өчен җибәрү турында хәбәр итәләр.

4.9. Мөрәжәгатъне караганда, мөрәжәгатътәге мәгълүматларны, шулай ук гражданның шәхси тормышына кагылышлы мәгълүматларны аның ризалыгыннан башка хәбәр итү рөхсәт ителми. Мөрәжәгатътә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә кергән органга яисә вазыйфай затка язма мөрәжәгатъ җибәрү мөрәжәгатътәге мәгълүматларны тарату булып тормый.

4.10. Гражданның язмача мөрәжәгатъләре теркәү көненнән 30 көн эчендә карала.

4.11. Мөрәжәгатъләрне карау срогы башлану дип аларны теркәү көне санала. Мөрәжәгатъләрне карау срогы тәмамлану дип мөрәжәгатъ авторына җавапка имза кую датасы санала.

4.12. Билгеләнгән тәртиптә каралган мөрәжәгатъләр буенча карарлар чикләнгән файдаланудагы хезмәт мәгълүматына керә алмый.

4.13. Язма мөрәжәгатъкә җавап орган җитәкчесе тарафыннан аларның компетенциясе нигезендә имзалана. Җавап граждан күрсәткән адреска җибәрелә.

Мөрәжәгатъкә җавап электрон документ формасында мөрәжәгатътә күрсәтелгән электрон почта адресы буенча һәм язма формада кергән мөрәжәгатътә күрсәтелгән почта адресы буенча язма формада җибәрелә.

Моннан тыш, билгесез затлар даирәсе мәнфәгатьләренә кагылган тәкъдимне, гаризаны яки шикаятьне үз эченә алган мөрәжәгатъкә, аерым алганда, билгесез затлар даирәсенә карата чыгарылган суд карарына карата шикаять белдерелә торган мөрәжәгатъкә җавап, шул исәптән суд карарына шикаять бирү тәртибен аңлатып, Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә органның рәсми сайтында әлеге тәртипнең 4.11 пункты таләпләрен үтәп урнаштырылырга мөмкин.

5. Коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданнар мөрәжәгатъләре белән эшләү тәртибе

5.1. Коррупциягә каршы хокук бозулар турында мәгълүмат ачыкланган мөрәжәгатъне алдан карау процедурасын уздырганнан соң, мөрәжәгатъ кичекмәстән орган җитәкчесенә тапшырыла.

Җитәкче резолюцияләр куя һәм башкаручыларны билгели. Мөрәжәгатъне карау аерым контрольгә куела.

5.2. Карары яки гамәл кылуы (кылмавы) мөрәжәгатъ итү предметы булып торган органга яисә вазыйфай затка мөрәжәгатъ җибәрелми.

5.3. Мөрәжәгатътә әзерләнгән торган, эшләнә торган яисә башкарылган хокукка каршы гамәл, шулай ук аны әзерләүче, башкаручы яки башкарган зат турында мәгълүматлар булса, мөрәжәгатъ теркәлә һәм органга компетенциясе нигезендә җибәрелә.

5.4. Мөрәжәгатътә муниципаль хезмәткәр тарафыннан муниципаль хезмәт белән бәйле вазыйфаларны, чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәү, шулай ук хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәмәү, муниципаль хезмәткәрдә мәнфәгатьләр конфликттына китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынучанлык, мәнфәгатьләр каршылыгы барлыкка килү, муниципаль хезмәткәр тарафыннан башка коррупцион хокук бозулар кылу ихтималы турында мәгълүматлар булса, орган житәкчесе кадрлар хезмәтенә коррупцион һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча бүлекчәсе вазыйфаи затының (коррупцион һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча эш өчен җаваплы вазыйфаи затларның) доклад язмасы нигезендә мөрәжәгатътә бәян ителгән фактларга карата тикшерү үткәрүнең максатчанлыгы турында карар кабул итә. Әлеге тикшерү хезмәт тәртибе таләпләрен (муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу турында таләпләрне үтәү, «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән бурычларны үтәү) үтәүне тикшерү булып тора һәм Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүне дөгьвалаучы гражданныр һәм муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан бирелә торган мәгълүматларның дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү турында нигезләмәгә таянып үткәрелә.

5.5. Мөрәжәгатътә бәян ителгән фактларны оператив-эзләү чараларын үткәрү юлы белән тикшерү зарур булса, мөрәжәгатъне карау барышында оператив-эзләү эшчәнлеген гамәлгә ашыруга вәкаләтле дәүләт органнарына запрос җибәрелә.

5.6. Вәкаләтле органга кәргән коррупция юнәлешендәге фактлар буенча гражданныр мөрәжәгате әлеге тәртиптә билгеләнгәнчә каралырга тиеш.

5.7. Мөрәжәгатътә куелган барлык сораулар буенча гражданныгә җавап җибәргәннән соң, мөрәжәгатъ контрольдән алына.

6. Гражданнырны шәхси кабул итүне оештыру

6.1. Гражданнырны шәхси кабул итү Борды авыл җирлеге Башкарма комитеты житәкчесе, аның урынбасары тарафыннан үткәрелә.

6.2. Кабул итү урыны, кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр, гражданнырны кабул итү өчен җаваплы вазыйфаи затларның элемтә телефоннары турында мәгълүмат массакүләм мәгълүмат чаралары аша гражданнырга җиткерелә һәм Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Борды авыл җирлегенә рәсми сайтында урнаштырыла. Әлеге мәгълүмат шулай ук Борды авыл җирлегенә мәгълүмат стендларында урнаштырыла.

6.3. Гражданнырны кабул итүне теркәү һәм исәпкә алуны органның оештыру эшләре бүлегенә әйдәп баручы белгече вазыйфаи бурычлары нигезендә гражданнырны кабул итүне исәпкә алу журналында (1 нче кушымта) алып бара. Телдән мөрәжәгатъләрнең эчтәлегенә гражданның шәхси кабул итү карточкасына (2 нче кушымта) кертелә, ул гражданны кабул итү датасы, аның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы – булганда), аның яшәү урыны, кабул итүне алып баручы вазыйфаи (вәкаләтле) затның фамилиясе, телдән мөрәжәгатънең эчтәлегенә һәм аның буенча кабул ителгән чаралар турында мәгълүматларны үз эченә алырга тиеш. Күрсәтелгән реквизитлар башка кирәкле мәгълүматлар белән тулыландырылырга мөмкин.

6.4. Шәхси кабул итү вакытында граждан шәхесен таныклаучы документны күрсәтә. Граждан мондый документны күрсәтүдән баш тарткан очракта, аның мөрәжәгатә аноним буларак карала.

6.5. Кабул итүне гамәлгә ашыручы вазыйфаи (яки вәкаләтле) зат гражданны игътибар белән тыңларга һәм аның мөрәжәгатенең асылын жентекләп тикшерергә тиеш. Әгәр телдән мөрәжәгатьтә бәян ителгән фактлар һәм хәлләр ачык булса һәм өстәмә тикшерү таләп итмәсә, мөрәжәгатькә җавап граждан ризалыгы белән шәхси кабул итү барышында телдән бирелергә мөмкин, бу хакта гражданны шәхси кабул итү карточкасында языла һәм граждан имзасы белән раслана. Калган очракларда мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча язмача җавап бирелә.

Әгәр мөрәжәгатьтә хәл ителеше компетенциягә керми торган мәсьәләләр булса, гражданга аңлатма бирелә: аңа кая һәм нинди тәртиптә мөрәжәгать итәргә кирәк.

Әгәр гражданга элек мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча җавап бирелгән булса, шәхси кабул итү барышында мөрәжәгатьне алга таба караудан баш тартырга мөмкин.

6.6. Вазыйфаи затлар гражданнарны шәхси кабул итүгә бәйле мәсьәләләр буенча башка жирле үзидарә органнарына, предприятиеләргә, учреждениеләргә яки оешмаларга мөрәжәгать итәргә хокуклы, аларның житәкчеләре һәм хезмәткәрләре аларга ярдәм күрсәтергә бурычлы: кирәкле белешмә һәм мәгълүмати материаллар (норматив хокукый актлар нигезендә хәбәр ителергә тиеш булмаган мәгълүматлардан тыш) тапшырырга, квалификацияле консультацияләр, элемәтә белән тәэмин итәргә, кабул итү өчен хезмәткәрләрне җибәрергә һ.б.

6.7. Граждан кабул итү бүлмәсендә әйләнә-тирәдәгеләрнең тормышына һәм сәләмәтлегенә турыдан-туры куркыныч тудыручы гамәлләр кылган очракта, кабул итүне алып баручы вазыйфаи (яисә вәкаләтле) зат Россия Федерациясе законнары нигезендә тиешле чаралар күрә. Кирәк булганда, эчке эшләр органнары һәм ашыгыч медицина ярдәме хезмәткәрләре чакырыла.

6.8. Органнарда гражданнарны шәхси кабул итү өчен билгеләнгән көннәрдә һәм сәгәтьләрдә беренче чиратта шәхси кабул итү хокукына ия:

1) I, II төркем инвалидлар һәм (яки) аларның законлы вәкилләре (ата-ананың берсе, уллыкка алуучылар, опекун яки попечитель);

2) Бөек Ватан сугышы ветераннары, Россия Федерациясе Геройлары, Советлар Союзы Геройлары, Социалистик Хезмәт Геройлары, Россия Федерациясе Хезмәт Герое, сугыш хәрәкәтләре ветераннары;

3) инвалид балалар, ятим балалар, ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар, ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар арасыннан затлар, шулай ук аларның законлы вәкилләре һәм мондый балаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итүгә һәм яклауга бәйле мәсьәләләр буенча мөрәжәгать иткән вәкилләр;

4) кабул итүгә өч яшькә кадәрге балалар белән килгән гражданнар.

6.9. Шәхси кабул итү вакытында 1-4 пунктларда күрсәтелгән гражданнар беренче чиратта шәхси кабул итү хокукын раслаучы документны күрсәтәләр.

6.10. Органнар житәкчеләре беренче чиратта шәхси кабул итүгә хокукы булган гражданнарның өстәмә категорияләрен билгели алалар.

6.11. Беренче чиратта шәхси кабул итү хокукына бер үк вакытта берничә граждан ия булса, күрсәтелгән гражданнарны кабул итү аларның шәхси кабул итүгә килүе тәртибендә гамәлгә ашырыла.

7. Мөрәжәгатьләр белән эшләү торышын тикшерү һәм аларны карауны контрольдә тоту. Мөрәжәгатьләрдә булган мәгълүматны анализлау һәм гомумиләштерү

7.1. Органнар һәм вазыйфай затлар үз компетенциясе чикләрендә мөрәжәгатьләрне карау тәртибенәң үтәлешен контрольдә тоталар, кәргән мөрәжәгатьләрнең эчтәлеген анализлайлар, гражданнарның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен бозу сәбәпләрен үз вакытында ачыклау һәм бетерү буенча чаралар күрәләр.

7.2. Барлык язмача мөрәжәгатьләр, шулай ук гражданнарны шәхси кабул итү вакытындагы мөрәжәгатьләр үтәлү сроклары буенча контрольдә булырга тиеш, аларны карау нәтижәләре турында авторга җавап бирү яки тиешле орган яисә вазыйфай зат запросы буенча мәгълүмат бирү таләп ителә.

7.3. Турыдан-туры контроль буенча эш Борды авыл җирлеге Башкарма комитеты җитәкчесенә йөкләнә.

Мондый контрольне гамәлгә ашыручы затлар хокуклы:

- а) башкаручылардан һәм аларның турыдан-туры җитәкчеләреннән мөрәжәгатьләрне карау барышы турында кирәкле мәгълүматларны соратып алырга;
- б) билгеләнгән тәртиптә мөрәжәгатьләрне карау торышын чагылдыручы материаллар белән танышырга;
- в) тиешле вазыйфай затларга мөрәжәгатьләрне карауны тикшерү барышында ачыкланган житешсезлекләрен бетерү буенча тәкъдимнәр кертәргә.

7.4. Гражданнарның мөрәжәгатьләре күрүгә йогынты ясый торган сәбәпләрне ачыклау һәм бетерү максатында, еллык хисапны әзерләгәндә гражданнардан кәргән мөрәжәгатьләргә гомумиләштерү һәм анализ ясала. Күрсәтелгән анализда кәргән, бүтән адрес белән җибәрелгән һәм каралган язма мөрәжәгатьләрнең, электрон документ формасында мөрәжәгатьләрнең саны турында, шәхси кабул итүдә кабул ителгән гражданнар саны, гражданнарны шәхси кабул итү һәм күчмә кабул итү буенча вәкаләтле затлар турында, мөрәжәгатьләр тематикасы турында мәгълүмат булырга тиеш.

7.5. Мөрәжәгатьләр белән эшләүнең торышы (гражданнардан кәргән мөрәжәгатьләргә анализ) Борды авыл җирлеге Башкарма комитеты җитәкчесенәң еллык хисабында чагыла һәм бирелгән форма буенча Интернет челтәрендә Борды авыл җирлегенәң рәсми сайтында урнаштырыла (3 нче кушымта).

Гражданнар мөрәжәгатьләрен
карау буенча эш тәртибенә
1 нче кушымта

Гражданнарны кабул итүне теркәү журналы

№	ФИАи, туган елы	Эш урыны	Адресы, телефон номеры	Сорауның эчтәлеге	Искәрмә

БОРДЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

КИЛҮЧЕНЕҢ ШӘХСИ КАРТОЧКАСЫ

ФИИАи _____

Яшәу урыны _____

Социаль хәле _____

Ташламалы состав _____

Мөрәжәгать итү датасы «__» _____ 202__ ел, журналда теркәү номеры _____

Сорау темасы _____

Әлеге сорау буенча беренче тапкыр, кабат мөрәжәгать итә _____

(кирәкчесенең астына сызарга, әгәр мөрәжәгать кабатланса, алдагы мөрәжәгатьнең датасын күрсәтергә)

Сорауның кыскача эчтәлегә _____

Житәкченең күрсәтмәләре _____

Мөрәжәгать буенча нәтижәләр _____

Әңгәмәне алып барды _____

Телдән җавапка риза _____

«__» _____ 202__ ел

(имза)

Гражданнар мөрәжәгатьләрен
карау буенча эш тәртибенә
3 нче кушымта

Борды авыл жирлеге Башкарма комитетында
гражданнар мөрәжәгатьләре белән эшләү турында
статистик мәгълүматлар

Мәгълүмат исеме	Цифрлы мәгълүматлар	
	_____ ел	_____ ел
Барлык кәргән мөрәжәгатьләр (хат, шәхси кабул итү, электрон мөрәжәгатьләр)		
шул исәптән электрон мөрәжәгатьләр (Интернет, электрон почта)		
Шул исәптән шәхси кабул итүдә кабул ителде:		
Контрольгә алынды		
Уңай хәл ителде		
Урынга чыгу белән тикшерелде		